

Vurderingspraksis på St. Olav

Til deg som elev

Du går på skolen for å lære. Du skal oppleve et trygt og godt skolemiljø, og vi ønsker å legge til rette for gode læringsprosesser i fagene dine.

På St. Olav er vurdering en integrert del av undervisningen. Det innebærer at både du og lærer skal være engasjert i din læringsprosess: hvor er du, hvor skal du, og hvordan kan du komme deg dit.

Ved å lære sammen med andre elever og få god veiledning og tilbakemelding fra læreren om hva og hvordan du kan lære mer, vil du oppleve mestring og motivasjon. Vurdering skal skape lærelyst slik at du har mulighet til å nå de mål du har satt deg.

I dette dokumentet beskriver vi vår vurderingspraksis og oppfølging av orden og atferd. Dokumentet gjelder for elever på utdanningsprogrammet for studiespesialisering (ST).

Lykke til med læring på St. Olav vgs!

Rektor

Innhold

1. Hva er vurdering?	3
2. Vurdering i orden og atferd	3
2.1 Forsøksordning med vurdering uten karakter i orden og oppførsel	3
2.2 Oppfølging av elever som bryter ordensreglementet	3
2.3 Oppfølging av forsentkomming og mobilbruk	4
3. Vurdering i fag	4
3.1 Grunnlag for vurdering	5
3.2 Vurdering av kompetanse	5
3.3 Vurderingsplan	5
3.4 Hva bestemmer karakteren til slutt?	6
4. Fusk, plagiering og umoden bruk av kilder	6
4.1 Konsekvenser av fusk, plagiering og umoden bruk av kilder	6
5. Viktige begreper	7
6. Kilder	9

1. Hva er vurdering?

Vurderingen skal si noe om kvaliteten på elevenes [læringsprosess](#) og om hva som kan forbedres. Alle elever skal jevnlig ha [undervisvurderinger](#) som fremmer både sosial og faglig læring.

Elevene skal gjennom aktiv deltakelse i læringsfelleskapet utvikle ferdigheter, kunnskap og [kompetanse](#). I denne prosessen er elevenes [egenvurdering](#) og lærerens veiledning i form av tilbakemeldinger og [framovermeldinger](#) viktig.

Vurdering skal fremme læring, skape lærelyst og gi informasjon om kompetanse. Ved å skape et godt og trygt læringsmiljø på skolen, vil elever og lærere kunne skape gode relasjoner. Da kan vurdering bli en naturlig, integrert del av all undervisning der det å prøve og feile er en del av læringsprosessen.

I et klasserom hvor elevene opplever trygghet vil både sosial og faglig kompetanse utvikles. Læreren er til stede i elevenes læringsprosess, observerer elevenes utvikling og kan samtidig gi elevene nyttige tilbakemeldinger og framovermeldinger,

2. Vurdering i orden og atferd

I [ordensreglementet](#) for elever i videregående skoler i Rogaland finner du regler for god orden og atferd, skolens virkemidler og sanksjonsmuligheter, og bestemmelser om vurdering og saksbehandling.

Orden og atferd er en naturlig del av skolens dannelsingsoppdrag og skal bidra til å utvikle god dømmekraft og [selvregulering](#) hos den enkelte. Ordensreglementet skal bidra til å fremme en skolekultur som er preget av godt samarbeid, trygghet, trivsel og respekt elevene imellom, og mellom elevene og de ansatte på skolene.

2.1 Forsøksordning med vurdering uten karakter i orden og oppførsel

Å gi karakterer som kun viser hva elevene ikke mestrer innen [sosial læring](#) er utfordrende i et læringsperspektiv. St. Olav har derfor blitt med i forsøksordningen der vi ikke gir karakterer i orden og atferd. [Les mer om forsøksordningen.](#)

Karakterene erstattes av samtaler med faglærer og kontaktlærer. Orden og oppførsel er tema i fastsatte [elevsamtaler](#): oppstartsamtale, utviklingssamtale med foresatte, kontaktlærersamtale og [halvårsvurdering](#) uten karakter. I tillegg er det ved behov fortløpende dialog mellom lærer og elev om saker som knyttes til ordensreglementet.

2.2 Oppfølging av elever som bryter ordensreglementet

Utfordringer med orden og atferd tas opp gjennom dialog. Dialogen skal hjelpe eleven med å reflektere over hva utfordringen har å si for klassemiljøet og egen faglig og sosiale læring, slik at eleven gjør bedre valg i ettertid.

Ved St. Olav brukes ikke anmerkninger som sanksjon. Vi ønsker at elevene skal lære, og da kan dialog være mer effektivt enn en anmerkning. I tillegg vil dialog gi mulighet til å styrke relasjonene mellom lærer og elev.

Faglærer

Faglærer følger opp brudd på ordensregler gjennom samtaler med eleven.

Kontaktlærer

Når faglærer opplever at en elev ikke lykkes med å forbedre orden og atferd etter dialog, informeres kontaktlærer. Kontaktlærer vil i slike tilfeller følge opp med samtale. For elever under 18 år involveres foresatte i den videre oppfølgingen.

Avdelingsleder med elevansvar

Dersom kontaktlærers oppfølging ikke fører fram, varsles trinnansvarlig avdelingsleder som så kaller inn eleven til samtale. Ut fra sakens innhold settes det inn tiltak som konkretiserer hva eleven må forbedre, og videre oppfølging avklares. Kontaktlærer er med på samtalen, og bidrar i evaluering av etterlevelse av tiltakene.

2.3 Oppfølging av forsentkomming og mobilbruk

Ordensreglementet til fylkeskommunen tydeliggjør hva som forventes av elevene. Fylkeskommunen vil oppdatere sitt reglement høsten 2024. Dette dokumentet vil oppdateres i tråd med det nye reglementet.

Under presiserer vi praksis på St. Olav for noen brudd på ordensreglementet.

Oppfølging av forsentkomming

Kommer en elev for sent til timen forventes det at eleven ved første anledning kontakter faglærer for å gi en begrunnelse.

Mobilbruk

På St. Olav er det lærer som avgjør om mobiltelefon brukes i undervisningen eller ikke. Mobiltelefon kan forstyrre egen og medelevers læring, så utgangspunktet er at mobiltelefonen ligger i sekken eller annet egnet sted. [Anbefalingen fra udir](#) understreker praksisen.

Det er egne regler for alvorlige brudd på god atferd

I tilfeller som handler om alvorlige brudd på god atferd varsles trinnansvarlig avdelingsleder og eventuelt rektor så raskt som mulig. Dette kan for eksempel være skadeverk, fysiske og verbale krenkelsers eller trusler rettet mot medelever eller ansatte, omsetning eller bruk av rusmidler. I slike tilfeller vil andre regelverk kreve andre tiltak og håndteringar enn de som beskrives her.

3. Vurdering i fag

Vurdering i fag skal fremme læring, bidra til lærelyst og gi informasjon om elevens [kompetanse](#) både underveis og ved avslutning av fag.

3.1 Grunnlag for vurdering

Grunnlaget for vurdering er kompetansemålene i faget. Kompetansemålene skal sees i lys av teksten *Om faget* i læreplanen.

Vurdering i fag er alle faglige tilbakemeldinger eleven får i løpet av skoleåret. Vurderingen skal gis på flere og varierte måter, både skriftlig og muntlig. Tilstedeværelsen og deltagelsen i faget må være tilstrekkelig slik at læreren kan gjøre en god helhetsvurdering av elevens kompetanse og ha et godt nok vurderingsgrunnlag til å kunne sette standpunkt karakter.

Elevens forutsetninger, fravær, orden, adferd eller innsats skal ikke være en del av vurderingsgrunnlaget i fag. Unntak er faget kroppsøving, der innsats er en del av vurderingsgrunnlaget.

Grunnleggende ferdigheter (lesing, skriving, regning, muntlige ferdigheter og digitale ferdigheter) er en del av kompetansen i alle fag og nødvendige redskaper for læring og utvikling. De er også en forutsetning for å kunne vise kompetanse.

3.2 Vurdering av kompetanse

Underveis i [læringsprosessen](#) er det viktig at elevene forstår hva de skal lære, reflekterer over sin egen utvikling og utvikler gode læringsstrategier. Læringsfremmende vurderingspraksis med oppgaver som fremmer utforskning, kreativitet og kritisk tenkning skal bidra til at eleven er aktiv i egen læringsprosess.

På St. Olav gir flere og varierte læringsaktiviteter et bredt vurderingsgrunnlag. God dialog mellom lærer og elev skal sikre at eleven forstår kvaliteten på egen kompetanse og motiveres for videre læring. Elevene får halvårsvurdering med karakter i alle fag etter første termin og i fag uten standpunkt karakter før sommerferien.

3.3 Vurderingsplan

Elevene har mange fag, noe som innebærer at de til enhver tid må forholde seg til flere parallelle [læringsprosesser](#). Dette betyr at elevene må ha gode arbeidsvaner og jobbe planmessig og systematisk med fagene.

Eleven kan vise [kompetanse](#) i alle undervisningstimer, men det vil også være noen større [læringsoppdrag](#) og [vurderingssituasjoner](#). Disse kan kreve mer tid enn vanlig utover fagets timer og medføre forberedelse. For å sikre kontinuitet i læringsarbeidet og jevnere arbeidsbelastning fordeles disse i en [vurderingsplan](#). Vurderingsplanen angir muligheter til å ha vurderinger med karakter, men det er også anledning til å vurdere uten karakter.

Det er viktig å være observant på at bruk av tallkarakterer kan være til hinder for elevens mulighet til å ta til seg andre tilbakemeldinger, og kan svekke indre motivasjon. Lærerne vil på ulike måter prøve å tilrettelegge læringsoppdrag og vurderingssituasjoner slik at de faglige tilbakemeldingene, læring og mestring står i fokus.

Hvert fag får en to-ukers periode for å gjennomføre et større læringsoppdrag eller en vurderingssituasjon. Faget har en gang i løpet av perioden der det kan forventes noe

mer arbeid utenfor fagtimene, for eksempel forberede presentasjon, lese til en test, innlevere oppgave eller liknende. Lærer og elever finner sammen ut hvilken uke de ønsker å benytte. Fag med egen muntlig karakter finner i tillegg egnet sted til en muntlig vurderingssituasjon eller læringsoppdrag.

3.4 Hva bestemmer karakteren til slutt?

Standpunkt karakteren skal være et uttrykk for den samla kompetansen eleven har ved avslutningen av opplæringen. Kompetanse som eleven har vist i løpet av opplæringen, er en del av vurderingen når standpunkt karakteren skal fastsettes. Eleven skal få mulighet til å vise kompetanse over tid fram til standpunkt karakter settes. Målet er at elev og lærer utvikler felles forståelse av elevens måloppnåelse i faget.

4. Fusk, plagiering og umoden bruk av kilder

Ved St. Olav er vi opptatt av å utvikle gode holdninger og god kompetanse for å unngå fusk og plagiat, og for å bidra til god bruk av kilder. Vurderingspraksis med tett oppfølging og [læring i prosess](#) kan hindre elevene i å fuske. For eksamen gjelder egne regler.

Eksempler på fusk og plagiering

- oppgi fiktive kilder
- oppgi andres arbeid som sitt eget, også tekster generert av kunstig intelligens
- samarbeide/ kommunisere under [vurderingssituasjon](#) utover fastsatte rammer
- benytte hjelpemidler som ikke er tillatt. Tillatte hjelpemidler må være tydelig avklart.
- medvirke til fusk

Umoden kildebruk

Kilder skal oppgis i tråd med god siteringsteknikk. Det vil bli gitt opplæring i god kildebruk og siteringsteknikk. Kravene til kildebruk vil variere mellom fag og oppgavetyper, og kravene øker gjennom opplæringsløpet.

4.1 Konsekvenser av fusk, plagiering og umoden bruk av kilder

Atferd

Fusk og plagiering omfattes av bestemmelsene om atferd i ordensreglementet. Vi bruker [samme oppfølgingsmetode](#) som i andre saker.

Faglig

Fusk, plagiering og umoden kildebruk har også en faglig dimensjon. Brudd kan gi manglende vurderingsgrunnlag eller lav måloppnåelse.

Ved mistanke om fusk, plagiering og umoden kildebruk har lærer ulike virkemidler for å bedømme faglig kompetanse og skaffe seg tilstrekkelig vurderingsgrunnlag. Virkemidlene vurderes ut fra hvor langt i utdanningsløpet eleven er og tidspunkt i skoleåret.

5. Viktige begreper

Dybdelæring – Dybdelæring er å gradvis utvikle kunnskap og varig forståelse av begreper, metoder og sammenhenger i fag og mellom fagområder.

Egenvurdering - Eleven skal vurdere egen utvikling, innsats og kompetanse for å være en aktiv deltaker i sin egen læringsprosess.

Eksamenstreningsdag – På St. Olav er det satt av en egen dag til å trene til eksamen i fag med skriftlig eksamen. Lærer og elev blir enige om hvordan tiden brukes slik at elevene er best mulig forberedt til eksamen.

Elevsamtale – På St. Olav har vi utover den kontinuerlige samtalen mellom lærer og elev, egne lovpålagte og ikke-lovpålagte samtaler. Disse er: Startsamtale, utviklingssamtale, halvårsvurdering uten karakter og kontaktlærersamtale.

Framovermelding – Brukes når en tilbakemelding peker hvor eleven skal og hva de bør gjøre for å komme videre i læringen.

Halvårsvurdering - Vurderingen skal sikre at elevene får informasjon om hva de mestrer etter kompetansemålene i læreplanen og gi veiledning om hvordan de kan utvikle kompetansen videre. Halvårsvurdering uten karakter kan gis både muntlig og skriftlig.

Kompetanse - Kompetanse er å kunne tilegne seg og anvende kunnskaper og ferdigheter til å mestre utfordringer og løse oppgaver i kjente og ukjente sammenhenger og situasjoner. Kompetanse innebærer forståelse og evne til refleksjon og kritisk tenkning.

Læring - Læring er definert som en relativt varig endring i opplevelse og atferd som følge av tidligere erfaring.

Læring i prosess (læringsprosess) – man lærer best ved å jobbe aktivt over tid, ikke bruke skippertak. Læring i prosess kan gi god dybdelæring. Læringsprosesser hos elever gir faglærer gode muligheter til å gi elevene fram- og tilbakemeldinger og bidrar til at faglærer observerer kompetanse.

Læringsoppdrag – Alle oppdrag lærer gir elever. De kan være større arbeid over lengre tid eller små oppgaver i en enkelt time. Eksempler på læringsoppdrag kan være mindre prøver og tester, skriveoppgaver, regneoppgaver, labforsøk, presentasjoner, ulike typer prosjektarbeid, fordypningsoppgaver, praktiske oppgaver og muntlige eller skriftlige refleksjoner. Listen er ikke uttømmende.

Selvregulering – Er å utøve kontroll over handling, tenkning og følelser i tråd med egne langsiktige mål.

Selvregulert læring – Er en aktiv prosess der den som lærer setter seg mål for egen læring og prøver å overvåke, regulere og kontrollere egen tankevirksomhet, motivasjon og atferd.

Sosial læring - Elevens identitet og selvbylde, meninger og holdninger blir til i samspill med andre. Å kunne sette seg inn i hva andre tenker, føler og erfarer, er grunnlaget for empati og vennskap mellom elevene. Dialog står sentralt i sosial læring, og skolen skal formidle verdien og betydningen av en lyttende dialog for å takle motstand.

Sluttvurdering - Er vurdering av elevens samlede kompetanse ved slutten av opplæringen. Dette kommer til uttrykk som standpunkt- og eksamenskarakter

Underveisvurdering - All vurdering som skjer før avslutningen av opplæringen, er underveisvurdering. Underveisvurdering i fag skal være en integrert del av opplæringen, og skal brukes til å fremme læring, tilpasse opplæringen og øke kompetansen i fag.

Vurdering - Alle framovermeldinger og tilbakemeldinger elever får om sin sosiale- og faglige læring.

Vurdering for læring - bygger på fire prinsipper
Elevenes forutsetninger for læring kan styrkes dersom de:

- forstår hva de skal lære og hva som er forventet av dem
- får tilbakemeldinger som forteller dem om kvaliteten på arbeidet eller prestasjonen
- får råd om hvordan de kan forbedre seg
- er involvert i eget læringsarbeid ved blant annet å vurdere eget arbeid og utvikling

Vurdering som en integrert del av opplæringen - Når elevene jobber i prosess med en oppgave blir vurderingen en del av undervisningen. Underveisvurderingen er den kontinuerlige, gode dialogen mellom lærer og elev og mellom elever. Da blir samhandlingen mellom lærer og elev og mellom elever et bidrag til underveisvurderingen og ikke en isolert aktivitet mot slutten av en lengre opplæringsperiode.

Vurderingskriterier - Forhåndsoppsatte kriterier for å bedømme måloppnåelse. Det kan komme til uttrykk med for eksempel tallkarakter eller lav, middels og høy måloppnåelse.

Vurderingsplan – plan der ulike fag får en periode der man kan ha et større læringsoppdrag eller en vurderingssituasjon som kan kreve mer forarbeid enn normalt. Lærer kan sette karakter på arbeidet.

Vurderingssituasjon – Ofte en prøve eller test lagt til en skoletime. Vurderingssituasjonen er en del av en læringsprosess med for- og etterarbeid.

6. Kilder

[Udir](#)

[Forskrift til opplæringslova](#)

[Fylkeskommunale retningslinjer for vurdering](#)

[Ordensreglementet for elever i videregående skoler i Rogaland](#)